

Vizsga-ünnepély.

— III. osztály számára. —

Ima

Himnusz. (Ének.)

VIZSGAI MEGNYITÓ.

(Elmondja az osztály legjobb szavalója.)

Először is meleg szívvel
Köszöntöm a vendégeket.
Foglaljanak kérem helyet,
Mert később már alig lehet.
Pedig hát most kijelentem,
Hogy hosszú lesz ám a versem,
Mivel hosszú volt az év is,
Legyen hosszú a beszéd is.

Aztán lassan, napról-napra
Nyilott, nyilott csöppnyi eszünk.
Csibét, nyusztit rajzolgattunk,
Agyagházat formált kezünk.
A számtant is megszerettük,
Megtudtuk, hogy a pengő,
Úgy szaladtak a hónapok,
Mint tavasszal a sok felhő.

Éy elején első napon
Kevés kincsünk volt még nagyon.
Azt se tudtuk mi fán terem
A torna meg az egyszeregy.
A könyvekről biz' azt hittük,
Hogy csak olyan irka-firka,
Nem hallottunk a mondatról,
Nem a téglalapú lapról,
Akárcsak a pólyásbaba:
Annyit tudtunk a világról.

Szálltak napok, hetek, havak,
Megérkezett már a nyár is,
Abbahagytuk most a munkát, —
Erre biztat a madár is,
A vizsga van már csak hátra,
Együtt vagyunk aratásra.
Hisszük, hogy az évi munkánk
Elég gazdag termést adott,
Érezzük, hogy kicsi szívünk
Sok-sok örök kincset kapott.

Jó Istenünk. Te is légy itt.
Nézd, milyen az aratásunk:
Minden, minden búzaszemért
Álázattal Téged áldunk!

(Móra László után.)

Aratásról beszéltünk, gyermekek. Máshol is aratnak nem-sokára? Mit aratnak a mi vidékünkön? Hogyan lesz a búza-növény, amit learatnak? Először is a búzát elvetik, de csak úgy azonnal? Előbb tehát mit kell csinálni a földdel? (Fölszántják.) Ki látott már szántást? Mi kell a szántáshoz? Mi húzza az ekét? Ti mivel szántottatok? Hogyan történik a szántás? Miért kell szántani vetés előtt? Amikor aztán fel van szántva a föld, lehet-e már vetni? Mit énekel a szántólegény a mezőn, munka közben? Énekeljük el most mi is azt a nótát.

Ének: Szeretnék szántani, hat ökröt hajtani...

Ezalatt azonban már a gazda el is végezte a vetést. Utána mit csinál? (Elboronálja a vetést.) Hát a boronálás hogyan történik vidékünkön? Mivel boronálnak, mi húzza a boronát? Miért kell a magot elboronálni? Ki segített már a boronálásnál közületek? Mit csináltál? Hajtottad a Pejkót? Hogy biztattad a derék lovat? Gyi te fakó, gyi te ló? Nagy munkát végzett a gazda? Mikor aztán elrövidülnek a nappalok és megindul onnan északról a hideg őszi szél, mit vár a gazda földjére? Miért kell a vetésre a hótakaró? Meddig marad hó alatt a gabona? Mikor érkezik el az aratás ideje? Miért olyan nagy ünnep nálunk az aratás? Géza tud egy költeményt is az aratásról. Mondd csak el!

ARATÁSKOR.

Alszik még a Napocska
Messze valahol.
A fecske se szállt ki még
Az eresz alól,
A hajnali szellő is
Még csak jélve leng.
Odakint a sík mezőn
Már a kasza peng.

De mikor a pacsirta
Énekelni kezd,
Az aratók kedve is
Szárnyakat ereszt,
Hét határig zengenek
A vidám dalok,
Dudorász a szellő is,
A Nap mosolyog.

Peng a kasza, dül a rend
S a kaszás után
Fürge kézzel kévét köt
Szőke, barna lány.
Imádkoznak magukban
Szívből, szótalán
Ahhoz, Kinek mireánk
Mindig gondja van.

Fölszította a Napocska
Rég a harmatot,
De a tarlón mégis sok
Drágagyöngy ragyog:
Végiglen a verejték
Gyöngye lepi el,
Azt majd csak a jó Isten
Gyűjtögeti fel!

(Móra István.)

Miért várjátok annyira a vakációt? Ki mit szeretne csinálni a nyáron? Bizony, jó is a napsütés. Erre vártunk már egész tél óta! Hát mit csinálnak ilyenkor a városban? Ott is annyi napsugarat kapnak, mint mi, itt a falun? Bizony, a nagyvárosi ember élete a magas kőházak között folyik le. Azért aztán a városi ember is alig várja, hogy kirándulhasson a szabadba. De különösen a szegény városi gyermekek, a ti pajtásaitok sínylik meg nagyon a hosszú telet, a sok szobában levést. Úgy megsápad az arcuk, mintha viaszból volna! Bizony nagy igazság van abban hogy a napfény és a tisztaság fél egészség! Mit gondoltok, hogyan segítenek ezen a városiak? Nyissátok fel Olvasókönyveteket a ...lapon! Olvassuk csak el ezt az olvasmányt!

A napsugár.

Nagy sügés-forgás volt a faluban. A kapuk előtt csoportokban álltak az emberek. Az állomás felől most kanyarodott be egy csapat iskolásfiú. Hátizsákot vagy kosarat cipelt mind-egyik. A tanító úr vezette őket. Párosával, szép rendben jöttek. Egyenesen az iskola elé igyekeztek.

— Kik ezek a gyerekek? — kérdezték egymástól a falubeli. — Hová valók? Miért jöttek a faluba?

— Én tudom! — ugrott eléjük Fekete Jancsi. — Hallottam az iskolában. Budapesti gyerekek! Nyaralni jönnek a faluba. Az iskolában fognak lakni. Kulcsár néni már főzi is nekik az ebédet!

A nyaraló gyerekek szaporán lépegettek. Kíváncsian néztek jobbra-balra. Jókedvűen mutogatták egymásnak a sok új látnivalót. Milyen szép fehér házaeskák! Mennyi virág van a kertekben! Az ablakokban muskátli nyilik. Az udvaron itt is, ott is galambok szálldosnak. Ilyet nem láttak Pesten!

Egy öreg asszony megcsóválta a fejét és így szólt:

— Nézzétek csak, milyen sápadtak! Olyan soványak, mintha betegek volnának! Hogy is engedték el őket hazulról? Hiszen jobb nekik odahaza, abban a gyönyörű nagy városban! Én bizony nem engedném el idegenbe a gyermekemet!

— Azért jöttek, hogy a napon, meg a levegőn legyenek! — felelte Jancsi.

— Ha csak arra van szükségük, akkor jó helyre jöttek! — mondta Jancsi édesanyja. — Egész nap játszhatnak a réten. Meg is fürödhetnek a patakban. Őszre olyan barnák lesznek, mint a falusi gyerekek. Még sem ismerik majd őket odahaza!

A gyerekek arca kipirult. Örömmel jöttek a faluba. Mikor beköszöntött a nyár, a sápadt fővárosi gyerekeket vidékre viszik. Budapesten igen magasak a házak. Eltakarják egymás elől a napot. A sok gyárkémény éjjel-nappal ontja a füstöt és elrontja a levegőt. Szegény pesti gyerekek bizony keveset vannak a napon! Éveken át rossz levegőt szívnak, azért olyan sápadtak.

Milyen máskép van az itt a falun! Mindenhová beragyog a nap. S ahol a nap süt, ott élet és egészség fakad. A virágok kinyitják színes kelyhüket. A fecskék és rigók vidám dalba kezdenek. Az egész természet kizöldül. Az emberek jókedvűen végzik munkájukat. Valami csodás erő van a nap sugarában. A napos falvakban azért olyan erősek és egészségesek az emberek. A nap elpusztítja a betegségek csiráit. Áthatol a bőrön is és meggyógyítja az ember beteg testrészeit. Sok betegség ellen a napsugár a legjobb orvosság. A sápadt pesti gyerekek ezért jönnek az Isten fényes, szabad ege alá.

A nyaraló fiúk befordultak az iskola kapuján. Lerakták csomagjaikat és megpihentek az udvaron. Délután már künn

szaladgáltak a réten. A meleg napon felderült az arcuk. A jó levegőn felfrissült a lelkük is. Bebarangolták az egész vidéket. Hallgatták a madarak énekét. A mezei virágokból bokrétát kötöttek. Megfürödtek a patakban és papíros-csónakkal játszottak a vizen. Az egyik fiú sárkányt eresztett a magasba. Mind-egyiknek az arca ragyogott a boldogságtól. Még Rác Feri is vígan ugrándozott. Pedig odahaza mindig szomorúan gunnyasztott társai között. Este vidám énekszóval tértek vissza az iskolába. Nagyon jó étvágyuk volt. Az utolsó falatig megették a vacsorát. Az ablakokat éjtszakára is nyitva hagyták. Mélyen és édesen aludtak. Reggelig meg se moccantak a kemény szalmazsákon.

A tanító mindig velük volt. Gondjaikat viselte és vigyázott rájuk. Nem is történt egynek se baja. Kellemesen töltötték el az egész nyarat. A falubeliek nem győzték csodálni a jókedvű gyerekeket.

— Hogy megerősödtek! Milyen piros lett az arcuk! Mintha kieserélték volna őket! — mondogatták egymásnak.

Most aztán megértették, miért viszik falura a kevésvérű, városi gyerekeket. Látták, hogy a nap a legnagyobb áldás. S milyen jó volna, ha ezt mindenki tudná! Mennyivel kevesebb volna a betegség! Milyen egészségesek lennének az emberek!

Gyerünk tehát mindnyájan a napra! Tartózkodjunk nyáron sokat a szabadban! A jó Isten ingyen adja mindenkinek a napsugarat. A nap ott ragyog reggeltől-estig a fejünk fölött. S örüljünk, hogy nekünk nem kell messzire utaznunk érte. Lám, a fővárosi gyerekek szüleiket és otthonukat is odahagyják a napsugárért.

(Sugár Béla.)

Miről szól ez az olvasmány? Miért mentek a fővárosi gyerekek faluba? Milyen jótulajdonságait ismertük meg a napsugárnak?

A meleg napon felderül az arc.

A jó levegőn felfrissül a lélek is.

Megjön tőle az étvágy.

Nincs válogatás az ételben!

Az ablakot éjtszakára is nyitva lehet hagyni.

Mélyen és édesen alszunk a friss levegőn.

Megerősödünk a nyári levegőn.

Erőt gyűjtünk a hosszú őszre és télire!

Csodás erő van a napsugárban!

A beteget is sokszor meggyógyítja!

A nap elpusztítja a betegségek csiráit.

Az emberek jókedvűen végzik munkájukat napos helyen.

A természet is megváltozik a napsütésben.

Vizsga után ti is megpróbálhatjátok, igazat mondott-e az olvasmány! Mert ez nemcsak a pesti gyermekeknek szól ám, hanem nektek is, mindenkinek, akár városban, akár falun él is!

Jöjj ki a táblához! Írd fel ezt a mondatot:

A meleg napon felderül az arc.

Mit írtál? Mi a mondat? Milyen betűvel kezdjük a mondatot? Rendszerint mit teszünk a végére? Mit állítunk ebben a mondatban? (Felderül.) Ez tehát a mondat állítmánya. Miről állítjuk azt, hogy felderül? (Az arcról.) Arc tehát az alany. Írjunk még más mondatot is a táblára.

A beteget is sokszor meggyógyítja!

Milyen mondat ez? (Felkiáltó.) Milyen írásjelet teszünk a végére? (Felkiáltó jelet.) Melyik ebben az állítmány? (Meggyógyítja.) Van-e benne alany? (Nincs.) Hogyan nevezzük az ilyen mondatot? (Hiányos mondat.) Hiányozhat-e az állítmány is? (Nem.) Ha az állítmány is hiányzik, akkor nincs értelme a mondatnak.

Mondjunk olyan mondatokat, amelyekben csak állítmány van! Villámlik. Mennydörög. Elment. Esik. Milyen szó ez: *meggyógyítja*? (Ige.) Mit fejez ki az ige? (Cselekvést, történet.) Hogyan kérdezzük az igére? (Mit csinál, mit cselekszik, mi történik?) Milyen szó ez: *arc*? (Főnév.) Mi a főnév? (Dolognak a neve.) Hányféle főnevet ismerünk? (Közös név és tulajdonnév.) Milyen név ez *arc*? Mondjatok tulajdonneveket! (Pista, Kovács, Magyarország, Budapest, Kistapolcsány, Göncölszekér.)

Írd fel a következő mondatot!

A jó levegőn felfrissül a lélek is.

Mit állítunk ebben a mondatban? (Felfrissül.) Melyik szó az alany? (Lélek.) Vedd ki a mondatból ezt a szót: *lélek*. Milyen szó? (Főnév.) Vedd ki azt: *felfrissül*! Ez milyen szó? (Ige.) Vedd ki azt: *jó*. Milyen szó ez? (Melléknév.) Mit tudunk csinálni a melléknévvel? (Fokozzuk.) Mikor fokozunk melléknévét? (Összehasonlításánál.) Fokozd ezt a melléknévet: *jó*. (Alapfok = *jó*, középfok = *jobb*, felsőfok = *legjobb*.) Mi a jele a középfoknak? (-bb) És a felsőfoknak? (-leg-).

Álljunk fel! Énekeljük el a kis méhecskéről szóló énekünket!

(*Kis méh mondja: züm, züm, züm...*)

Most pedig jól idefigyeljétek, gyerekek! Kérdezek tőletek valamit. Ki tudja megmondani mi az: egy nagy csoda van széles e világon: nincsen égen, se földön, se Magyarországon; de van minden városban, de nincsen Egerben, van minden kis vízben, de nincs a tengerben; elfér a vödörben, de nem a csöbörben; elbírja a veréb, de ló ökör egy sem. (A *v* hang.)

Jöjj ki, mondd el Vályi Nagy Géza költeményét a zöld vetésről!

ZÖLD VETÉS.

Zöld vetés, zöld vetés,
Hullámosan rengő,
Tarka, selymes, gyönyörű,
Cifra magyar kendő!

Zöld vetés, zöld vetés!
Az Isten hímezte,
Búzavirág és pipacs
Nyiladozik benne.

Zöld vetés, zöld vetés
Kihajlik az útra,
Felette szép nőtáit
Kis pacsirta fűjja.

Milyen folyó van a közelünkben? Jöjj ki, mondd el azt
a költeményt, amelyet a Tiszáról tanultál!

AMERRE A TISZA FOLYIK...

Vágyik oda az én szívem,
Amerre a Tisza folyik.
Elszáll oda ezerszer is
Napfeljöttől napnyugtáig,
Amerre a Tisza folyik.

A folyó is, a vidék is
Itt van, itt él a szívemben.
Hát még, aki édes örök
Szeretettel vár ott engem,
Amerre a Tisza folyik!

Áldja meg az Isten őket!
Az én lelkem jó anyámat,
Meg ő érte, ahol csak jár,
Azt a földet, azt a tájat:
Amerre a Tisza folyik!

(Szabolcska Mihály.)

Milyen vármegyében lakunk mi? Ki tudja megmondani,
a mi vármegyénknek mi a székhelye? Utazzunk most közsé-
günkől a vármegye székhelyére! Kezdjük el! Mindjárt köz-
ségünk határán melyik szomszédközséget találjuk? Milyen
messze van tőlünk ez a község? Mivel mérjük a távolságot?
Hány méter van egy kilométerben? Mi a jele a kilométernek?
Láttatok-e már kilométerkövet az út mentén? A mi községünk
és a szomszéd község milyen járásban van? Mi a mi járásunk
székhelye? Hogyan juthatunk el járásunk székhelyére? Melyik
út a rövidebb, az országút-e, vagy a vasút? Hol szállítanak
terhet? Melyik jobb személyszállításra? Mivel keresi meg
kenyerét községünk lakossága? Csak földművelők élnek köz-
ségünkben? Mondjatok iparosokat! A földművelő gabonáját,
az iparos áruját ki szállítja be a városba? Hogy nevezzük az
ilyen embereket? (Kereskedő.) Faluhelyen miből él a lakosság
nagyobb része? És városban, például vármegyénk székhelyén?
Mit csinál a földművelő a neki fölösleges terménnyel? Hol adja
el? Mit vesz az árán? Ki készíti a kapát, szerszámokat, ruhát,

cipőt stb.? Mit vásárol a pénzen az iparos vagy a kereskedő? Látjátok, az iparos, kereskedő a falusi néptől veszi meg a kenyérnekvalót, az aprójószágokat, egyszóval az élelmiszerek nagyrészét. Ezzel szemben a földműves, amikor fölösleges terményeit, állatait eladja a kereskedőnek, iparcikkeket vásárol. A falusi ember és a városi így kicserélik egymás javait. De a nagyobb városokban nemcsak iparosok és kereskedők élnek. Kik intézik a közös ügyeket? Tanító, orvos, jegyző, állatorvos, mérnök csaknem minden községben van, de város helyen sok van belőlük és vannak még más, ú. n. közalkalmazottak is. Ezek abból élnek, hogy az emberek ügyes-bajos dolgait intézik. Ezeket szellemi munkásoknak nevezzük. Mit gondoltok, szükség van-e papra, tanítóra, orvosra, mérnökre, egyszóval a szellemi foglalkozásúakra? Megtudjátok-e ti gyógyítani a beteget? Fel tudjátok-e pontosan mérni a földeteket? Viszont a szellemi foglalkozásúaknak mire van szüksége, ami falun terem? Így mit mondhatunk a falusi és a városi lakosságról? (Egymásra vannak utalva.) Igen, egymás nélkül nem tudnának megélni. Milyen községek vannak járásunkban? Milyen járások vannak vármegyénkben? Hol van középiskola a vármegyénkben? Kik tanulnak a középiskolákban? Hol van püspökség vármegyénkben? Hol vannak bányák vármegyénkben? Mit bányásznak e helyeken? Mire használják fel a szenet? Mivel fűtünk télen? Milyen fákat ismerünk községünk határában? Honnan hozzák községünkbe a fát, az épületfát, ami a házépítéshez szükséges? Hogyan tájékozódunk a szabadban? Merre van kelet? Nyugat? Hogyan határozzuk meg, merre van észak és dél? Hogyan nevezzük ezeket a világtájakat? Mutasd meg, merre van itt észak? Milyen irányban van tőlünk a szomszéd község? A vármegye székhelye? Hogyan tájékozódunk éjszaka, ha csillagos az égbolt? Milyen nevezetes esemény játszódott le községünk határában? (Történelmi esemény.) Hogyan nevezzük a mi szép hazánkat? Miért kell szeretnünk szülőföldünket?

Jöjj ki, mondd el azt a költeményt, amelyet Pósa Lajos írt szülőföldjéről!

NEM MEGYEK ÉN IDEGENBE.

Nem megyek én idegenbe,
Mint a fecske, mint a gólya,
Szebb nekem a napraforgós,
Déliabos magyar róna.

Tisza mellett, Duna mellett,
Ez itt az én szülőföldem!
Árvalányhaj szép virágát
Bokrétába itt kötöttem.

Könnyáztatta temetőben
Szomorúfűz csüggő ága
Itt hajlik rá bánatosan
Szeretteim sírhalmára.

Tanultunk a hazáról is egy szép éneket. Alljatok fel, énekeljük el!

(Ének a hazáról.)

Hát azt tudjátok-e, melyik része a legszebb hazánknek? Mindenkinék ez, ahol szülőföldje van. Hogyan is mondja ezt a költő? Mondd csak el!

MI A LEGSZEBB A VILÁGON?

Szép az Alföld sík vidéke,
Azt se tudni, hol a vége.
Álmadozva betakarja
Köröskörül az ég alja.

Szép az erdő a sok fával,
Mélyén zendül sok madárdal.
Erdő alján, patak mellett
Mosolygó kék nefejejtsek.

Rajta egymást váltogatják
Rozsvetés és búzatáblák.
A pusztákon gulya, ménes,
A rét sok virággal ékes.

Szép a tenger, hogyha szelid,
Csendes vitéz hajók szelik,
De ha vihar támad rajta,
Hullámaint égig csapja.

Szép a Felföld bércevidéke:
Hegyek nyúlnak fel az égbe.
S lehet-e képzelni szebbet:
Sziklák ölén tengerszemet?

Szép az ég is fejük felett:
Báránylehős kék mennyezet.
Éjtszaka is van varázsa:
Ezer csillag ragyogása.

Mi a legszebb a világon?
Szép itt minden, mint az álom.
S aki mindezt teremtetten,
Áldott legyen Isten neve!

(P. Ábrahám Ernő.)

Pistának tíz pengője volt, amit egész éven át megtakarított. Most meglepetést akart szerezni jó édesanyjának, hiszen a nevenapja közeledett, bement egy üzletbe s mivel jól tudta, hogy édesanyjának már régen fájt a szíve egy szép fejkendőre, elhatározta, hogy megtakarított pénzén azt vesz neki. Ott szorongatta kezében a szép papír tízpengőst. Kiválasztotta a legszebb kendőt, aztán fizetett. A kendő 7 pengő és 50 fillérbe került. Mennyit kapott vissza a tíz pengősből? (Fejszámolás.) Hogyan számítjuk ki? Hogyan kapjuk meg a kivonás próbáját? Jöjj a táblához, add össze:

$$\begin{array}{r} 7 \text{ P } 50 \text{ f } + \\ 2 \text{ „ } 50 \text{ „} \\ \hline \end{array}$$

Hogyan adunk össze különböző nevű számokat? (Előbb a filléreket adjuk össze, azután a pengőket.)

Egy gazdának az ősszel termett 8 métermázsa és 75 kg burgonyája. Zsákokba rakta és 17 zsákba fért bele. Átlag hány

kg. burgonya volt egy-egy zsákban? Hogyan számoljuk ki ezt? Próbáljuk meg előbb fejből kiszámítani? Jöjj a táblához, számold ki! (A többiek helyükön, közbe-közbe a helyükön lévők folytatják a megoldást.)

$$\begin{array}{r} 875 : 17 = 51 \text{ kg} \\ -25 \\ \hline 8 \end{array}$$

Mennyi maradt? Milyen súlyegység ez a 8? Miket osztottunk? (Kilogramm.) A 8 kilogrammot hogyan osztjuk el 17 részre? Váltjuk fel dekagrammokra!

$$1 \text{ kg} = 100 \text{ dkg}$$

$$8 \text{ kg} = 8 \times 100 \text{ dkg} = 800 \text{ dkg} : 17 = 47 \text{ dkg}$$

$$\begin{array}{r} 120 \\ 1 \end{array}$$

Átlagban tehát mennyi burgonya volt egy-egy zsákban? 51 kg 47 dkg, kerekén 51 és fél kilogramm. Hogyan csináljuk meg ennek a próbáját?

Először átalakítjuk az egészet dekagrammokká.

$$\begin{array}{rcl} 1 \text{ kg} & = & 100 \text{ dkg} \\ 51 \text{ kg} & = & 51 \times 17 = 867 \text{ kg} \\ 47 \text{ dkg} \times 789 \text{ dkg} & = & 7 \text{ „ } 919 \text{ g} \\ \text{maradék} & = & 1 \text{ „} \\ \hline \text{összesen} & = & 875 \text{ kg} \end{array}$$

Jöjj ki, mérd meg ennek az asztalnak a hosszúságát!

Te pedig mérd meg a szélességét!

Milyen az asztallap felső lapja? Milyen idom? (Téglalap.)

Hogyan számítjuk ki a téglalap területét?

Hány deciméter a hosszúsága? Akkor hány deciméter fér el a hosszában?

Mennyi deciméter a szélessége? Akkor hány sor van összesen? Számold ki, mennyi ez?

Mit mondunk, mennyi tehát ennek az asztallapnak a területe?

Mivel mérjük a hosszúságot? Mérd meg a könyved hosszát! Milyen kisebb egységekre osztjuk a métert? Egy méterben hány deciméter van? A deciméterben hány centiméter van? Mutass az ujjadon egy centiméter hosszúságot! Milyen kisebb egységekre oszlik a centiméter? Hány centiméter van egy deciméterben? Hány milliméter van egy centiméterben? Egy deciméterben? És egy méterben?

Egy hektoliteres dézsából hányszor meríthetünk olyan vödörrel, amelybe 6 liter víz fér? ($100 : 6 = 16$ és marad 4.) Tehát hányszor merítjük meg a vödört és hány liter marad még a dézsában? Egy hektoliterben hány liter van? Hány deci-

liter egy liter? Egy deciliter tiszta víznek mennyi a súlya?
(Egy kilogramm.) Mi a liter jele?

(Ének az édesanyjáról.)

Jöjj ki, szavald el a zászlóról szóló költeményt!

MAGYAR ZASZLÓ.

Szeressük a hófehér színt,
Szeressük a zöldet!
Szeressük a piros vértől
Ázott magyar földet!
Mert a piros, fehér és zöld
Ősi zászlónk színe,
Benne fénylik, benne ragyog
Dicső multunk híre,
Hősök aranyszíve!

Szeressétek ezt a zászlót,
Szívből szeressétek!
Fonjatok rá hőstettekéből
Új koszorút, szépet!
Hadd lengje be dicsőséggel
Kárpát ősi ormát,
Hadd hirdesse, hogy föltámad
Szép nagy Magyarország,
Régi Magyarország!

(Móra László.)

Hol, merre vannak most vitéz honvédeink? Emlékezzünk
meg róluk is ez ünnepélyes alkalommal. Jöjj ki, mondd el
a hősekről szóló költeményed!

VIRÁGOT HOZTUNK.

Metépett országnak árva, apró népe;
Im eljött a hősök lelke közelébe.
Magyar virágból koszorút kötöttünk,
Dicsőség szobrához áldozáshoz jöttünk.
Áldozáshoz jöttünk tiszta imádsággal,
Bánatos fenyővel, harmatos virággal.

Virág illatába temettük a lelkünk,
Ez a mi hófehér imádságos lelkünk,
Ez a mi jövődönk háromszínű bokra,
Ez a mi reményünk mindig élő szobra,
Ez az áldozásunk hősök ünnepére,
Ez a mi szívünknek esküt-zúgó vére.

Virágok színében szívünk szava csendül,
Kis magyarok szíve áldást kér a mennybül,
A sírhantra áldást, a szívekbe lángot,
S örökké vezérlő magyar Miatyánkot,
Hogy tanuljunk, s tudjunk ősi földért halni,
Szép Hazánkért ha kell, életet is adni.

E szép ünnepünkön felnézünk az Égre,
 Tűnő ezredévnek örök mécsesére,
 S a drága hősök dicső lelke-fényét
 Ott látjuk csillogni, mint Hazánk reményét...
 Ó ti magyar hősök, akik éltek s haltok,
 Dicső a nevetek s legyen mindig áldott!

(Móra László után.)

Befejezésül mondd el Vörösmarty Mihály szép költeményét a hazáról, a hazaszerefeetről.

SZÓZAT.

Hazádnak rendületlenül
 Légy híve, ó magyar!
 Bölcsöd az s majdan sírod is,
 Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül
 Nincsen számodra hely;
 Áldjon vagy verjen sors keze:
 Itt élned, halnod kell!

Ez a föld, melyen annyiszor
 Apáink vére folyt;
 Ez, melyhez minden szent nevet
 Egy ezredév csatolt.

Itt küzdenek honért a hős
 Árpádnak hadai:
 Itt törtek össze rabigát
 Hunyadnak karjai.

(Ének.)

Ima.

Vizsga-ünnepély.

— IV. osztály számára. —

Ima.

Himnusz. (Ének.)

ÉVZÁRÓ ÜNNEPÉLYRE.

Isten, ki mennyből nézed ünnepünk,
 Adj ma egy tisztább szívet minékünk.
 S ki gyermek-kezünk imára teszed,
 Vezessen áldó s megáldott kezed,
 Hogy iskolánkat, ezt a négy falat,
 Melyből szent emlék minden talpalatt,
 Ugy köszöntsük ma elbúcsúzáskor,
 Mint a méh, a fákat akácnyiláskor.